

A l'esquerra, camp d'arròs en la zona del Palmar. A la dreta, José Caballer, de la Comunitat de Pescadors.

/ JESÚS CÍSCAR

ma que suposa l'existència d'un espai natural tan ric en biodiversitat a l'interior d'una àrea metropolitana d'un milió d'habitants.

Els membres d'Assut (que és un dic per a derivar aigua per a reg) recorden que la declaració de BIC del llac natural valencià suposa en reconeixement d'una institució (els pescadors del Palmar) amb un miler d'anys de funcionament. Ja els pescadors del segle XVII van advertir el rei que si no es preniën mesures València es quedava sense llac. I com que no tots els reis són faves, ja Jaume I va ordenar als musulmans que ensenyaren als indígenes les arts de la pesca abans d'anar-se'n. Així ho van fer, perquè la paraula albufera ve del terme àrab *al-buhaira* (l'estany).

José Caballer, portaveu de la Comunitat de Pescadors del Palmar, ho té clar: la declaració urgent de BIC suposarà més respecte per al paratge. "Tornaríem a les aigües de qualitat, promocionariem la cultura ancestral de la pesca i es poden combinar els aspectes inapreciables que té el Parc: esportius, turístics i ambientals. Aconseguir la qualitat de l'aigua i potser tornar a aquells temps en què els xiquets del Palmar o de Catarroja ens banyàvem en el llac i en bevíem l'aigua".

A LA LLETRA

Qui són?

Albert Garcia i Hernández

Primer de tot vingueren pels comunistes / i jo no vaig dir res, perquè no era comunista. / Després vingueren pels jueus / i jo no vaig dir res, perquè no era jueu (...) Després vingueren per mi / i, llavors, ja no quedava ningú que parlara per mi".

Primer de tot va morir Franco en el llit, i ho celebrarem amb alegria porgosa. Mentre, ells gaudint de l'"*atado y bien atado*". Després ens digueren que aplaudirem els antiavalots, perquè eren "treballadors com nosaltres" i vam rebre cops a ritme de buleria. Mentre, ells gaudint de l'"*atado y bien atado*".

Després vam ser testimonis del desmantellament de la indústria, de la pesca, de l'horta, fins que ens recomanaren entrar en l'OTAN. Mentre, ells gaudint de l'"*atado y bien atado*".

Encara quedaven veus polítiques tocades, ja quasi nostàlgicament, pel discurs que podíem reconèixer. Van morir o van emmudir per sempre. Era el moment de decretar, des de les altures del despotisme post-modern, la mort de Marx. La pitjor de les morts, la segona mort, la simbòlica. Mentre, ells gaudint de l'"*atado y bien atado*".

Aleshores vingué el "maletí". Quina misèria! Un maletí. Esperaven arregar tants pocs diners? Els cabien en un maletí? Desgraciats! Mentre, ells gaudint de l'"*atado y bien atado*".

Les deixalles ínfimes del discurs (i la pràctica) polític van defallir fins a la remembrança. Ni tan sols van deixar petjades de rosella espontània.

S'iniciava el tot s'hi val. La vergonya, costosament mantinguda, va caure estrepitosament i tota màscara va caure i va mostrar el rostre obscè de la impunitat. Mentre, ells gaudint de l'"*atado y bien atado*".

Quedaven quatre minúcies que calia resoldre abans de la solside: jubilació, contractes encara indèmnies, retallades ofertes a l'avarícia privada, en fi, quatre bagatel·les. La pista lliure a qui gaudia de l'"*atado y bien atado*".

Era un estil, pobre, miserable, però un estil.

Després vingué l'estil de sempre: anar al jutjat amb un rellotge Casio. Dur la dona amb una bossa d'El Corte Inglés farcida de roba. L'estil de sempre, estimat Antonio Machado. L'estil de sempre... *Gente que camina y va apestando la tierra* (i no sap comportar-se davant d'un jutge. És clar: sempre el tenien al darrere).

L'amo riu en el seient dels acusats. El seient que mai no ha fet gràcia a qui no és amo. A qui sap que la llei és l'expressió escrita de la classe que la marca.

Marx: *levántate y anda*. Rajoy ha presentat un programa copiat del teu pensament... però a l'inrevés. Alerta!

UN PAÍS DE PARAULES

Els clarobscurs de la música

VIDES DESAFINADES

Xavier Aliaga
Edicions 62
Barcelona, 2011
252 pàgines

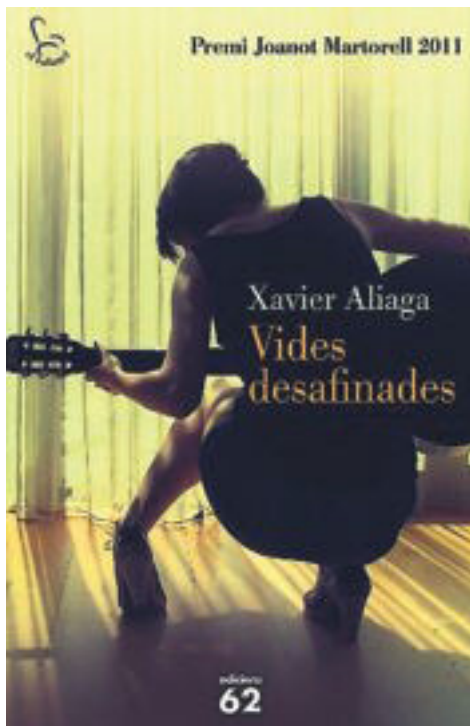
Francesc Calafat

La condició de periodista de Xavier Aliaga fa que li interesse que la realitat s'escole d'alguna manera en les ficcions. I això és un punt que s'ha de valorar, perquè l'actualitat no és molt corrent en els itineraris literaris dels narradors valencians. En les primeres novel·les els fets eren filtrats per l'humor i el grotesc, més blanc en *Si no ho dic, rebente* i més corrosiu en *Els neons de Sodomà*. Ara, en *Vides desafinades*, llibre que ha guanyat el premi Joanot Martorell de Gandia, assaja una modulació més greu, més crua. L'humor hi és, però forma part del caràcter dels protagonistes o de les circumstàncies, ja no és la biga mestra de la trama. Però sobretot l'autor aconsegueix ací una novel·la més consistent, amb molla, ja que és profund en les giragonses psicològiques dels personatges, i, de bot, basteix una bona banda sonora amb les pinzellades encertades que dedica a València i Barcelona i a la situació social, que denota ja els primers compassos de l'actual crisi, una crisi que va, segons els personatges, més enllà de l'economia i denota

una societat podrida i malalta.

Vides desafinades és una història coral, de sis vides encruades, de vegades perilloses, que mostren un retaule generacional d'uns joves inundats de música que dansaven entre la trentena i quarantena en el segon lustre del tercer mil·lenni. Els protagonistes es troben en un moment de prendre decisions importants i d'encarrilar les seues vides. I això passa a alguns personatges enmig d'unes circumstàncies socials i laborals que comencen degradar-se. És el cas de Vicky i Marta, que es trenquen les banyes per mirar de sobreviure amb una discogràfica menuda i independent, siga trobant fortuna amb un grup jove o reconduint el negoci mitjançant el management.

Enmig d'una existència conduïda per la música i pels circuits independents, contemplem, en primer pla i en directe, veus que despullen vides menudes, carregades d'intencions i que mostren les cicatrius d'un món equivocacat. D'entrada, tots estimen la persona equivocada, cap protagonista és correspost, si més no, com vol. Hi veiem els vaivens del cor i els malentesos de la vida i com els egoïsmes generen desastres enormes. Així rebentem els sentiments més bàsics i corre la gelosia, el ressentiment, la sensació d'estafa, el desassossec i l'autodestruïció. És la substància amar-

Coberta de la novel·la de Xavier Aliaga.

Hi veiem els vaivens del cor i els malentesos de la vida

ga que amera la condició humana amb les seues febleses i forces destructives. El dolor i el drama fereixen, però no anul·len. Per això, els personatges cerquen l'equilibri en el mar de les adversitats. Encara que hi ha un neguit esquinçador flotant, Marta, Vicky, Gerard, Francesc, Àlicia i Jordi aposten per la vida. Combaten la inseguretat i el drama com poden, a trompades i amb accelerades de tota mena (sexe, alcohol i altres deliris). Refan els seus fracassos amb

precaució i alhora amb una vitalitat mal dissimulada.

La metralla de la vida fa que alguns personatges fabriquen una cuirassa de duresa i cinisme, encara que per davall brollen els dubtes i el sentit de culpa, l'ansia i el sentit de culpa. Fet i debatut, Xavier Aliaga ens ofereix una reflexió veritable sobre el temps vist com la consumació del desassossec, però també com l'esforç permanent de controlar-lo, sobre les complexitats de les relacions sentimentals i la força de l'amistat, sobre la comunicació tan difícil entre generacions i el lligam íntim entre vida i art, ací música.

En *Vides desafinades* la ficció ha permès a l'autor pintar pedaços de vida i ho fa perquè es mostra comprensible, minucios i clar. En els detalls i els gestos regolfa la vida, un teixit cosit per la subtilesa i el corrent soterrani que amaguen els moviments i les paraules dels personatges. Els clarobscurs que en resulten van acompanyats per una prosa plena de giragonses i matisos, i d'una forta expressivitat, allunyada de tota afectació, amb capacitat, això sí, de traure punta a la vulgaritat i l'altisonància.

Vides desafinades, al marge dels punts febles que hi puga detectar el lector, és una proposta honesta i valuosa que aconsegueix amb escreix els objectius que es proposava.